

PLEVEL MEZI PŠENICÍ

Mt 13,24-30.36-43

1) Boží království už působí

Když Pán Ježíš začal veřejně kázat, první jeho výzvou bylo: „*Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské*“ (Mt 4,17). Naše podobenství na to vlastně navazuje: „*S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden člověk zasel dobré semeno na svém poli*“ (v. 24). Později se dozvíme, že tím polem je tento svět. Důležitý obraz: dobré semeno Božího království je již rozséváno. Zatím tu není konečná sklizeň, konečná úroda. Ta přijde na konci věků. Ale dobré semeno Božího království je již rozseto a stále rozséváno. To je důležité. Bůh pracuje v srdcích lidí.

Dobrym semenem, které působí Boží vliv tomto světě, jsou podle Ježíšova výkladu, jeho učedníci. Tedy ti, kteří pokání činili a v jeho slovo uvěřili. V těch Bůh začal tvořit nové věci, dává jim nové srdce, nové touhy, činí je Bohu podobnějšími. Ježíš je nazývá „syny království“ (Božího).

2) Když se dává do pohybu Boží království, ďábel nezahálí

Ale platí taková duchovní zákonitost, že když se ve světě dostává do pohybu Boží království, tedy, když koná své dílo Bůh, nelení ani ďábel. Bůh rozsévá dobré semeno těch, kteří oslavují jeho jméno. Ale i škůdce se činí: „*Když však lidé spali, přišel nepřítel, nasel plevel do pšenice a odešel*“ (v. 25). Bůh se snaží světu a lidem pomoci. Proto působí na lidská srdce a vysílá do světa své svědky. Ale taková práce se nelíbí Božímu, ale i lidskému nepříteli, ďáblu. Moderní svět nevěří, že ďábel existuje. Nevěř v Boha ani ďábla, v nebe ani peklo. Bible však bere existenci ďábla velmi vážně. Ďábel je neviditelná, duchovní bytost, ale jeho projevy jsou někdy přece velmi hmatatelné.

3) Ďábel je výborný plagiátor

Ovšem naše podobenství, i jiná místa v Bibli, nás varují, že ďábelské působení nevypadá vždy jako děsivé běsnění – válek, násilí apod. Naše podobenství upozorňuje, že ďábel může být i zdatným a vychytralým imitátorem dobra. Rozséváč rozesel své dobré semeno a v noci, pod rouškou tmy, nastoupil nepřítel. Plevel (řec. zinanion) je podle vykladačů nejspíše *jílek mámivý*:

„...roste divoce v celém Orientě. Požití plodů této byliny působí zvracení, někdy i smrt. Po vzejití je téměř nerozeznatelná od pšenice. Teprve když nasadí na klas, je patrný rozdíl mezi oběma. Avšak kořeny obou jsou tak propleteny, že je téměř nemožné vytrhnout jílek bez poškození pšenice“ (A. Novotný).

Plevel z našeho podobenství je zákeřný. Je zprvu dost podobný pšenici. A když už jde rozeznat, že jde o škodlivou bylinu, je pozdě na její vytržení, protože se proplete s kořeny pšenice. Ďábel má různou strategii. Někdy doslova dští síru a oheň, když rozpoutá peklo na zemi. Ale často jedná nenápadně, pod pláštíkem dobra. Nelze hned rozeznat zhoubný konec.

4) Ponechejte vše do žně

Ve světě je mnoho dobra, které koná a inspiruje Bůh. Ale je tu i mnoho toho plevele, mnoho navenek slibného, ale uvnitř zkaženého a shnilého. Dobré i zlé, Boží i ďáblové, roste v tomto světě pospolu, jak jsme toho i svědky. Co s tím? ptáme se někdy netrpělivě, podobni služebníkům z našeho podobenství. Ti, zděšení nad plevem, žádali ihned radikální řešení: „*Máme jít a plevel vytrhat?*“ (v. 28).

Je zajímavé jak hospodář krotí jejich horlivost: „*On však odpoví: `Ne, protože při trhání plevele byste vyrvali z kořenů i pšenici. Nechte, ať spolu roste obojí až do žně; a v čas žně řeknu žencům: Seberte nejprve plevel a svažte jej do otýpek k spálení, ale pšenici shromážděte do mé stodoly`*“ (v. 29-30).

Z doslovného zemědělského hlediska je toto opatření jistě moudré. Ale jak mu rozumět když jej aplikujeme na tento svět? Dotýká se nás tu určité tajemství. Bůh ponechává růst vedle sebe dobro i zlo. Nad tím někdy nevěřicně kroučíme hlavou a ptáme se: Jak jen se na to může Bůh dívat? Proč dovoluje tomu zlu tak řídit? To je složitá otázka a naše podobenství na ni vlastně neodpovídá. Spíše jen naznačuje. Jeden z výkladů je, že až Bůh bude chtít definitivně vyřešit otázku zla, bude to nutně znamenat poslední soud a konec tohoto porušeného světa. Jinak se zlo vyřešit nedá. Bůh však

ponechává ještě lhůtu, kdy tento svět i se svou porušenou stránkou trvá, protože si přeje a má naději, že ještě mnozí budou činit pokání a stanou se tak syny království nebeského. To, že Bůh ještě ponechává svět i s jeho porušeností je tak spíše výrazem Boží trpělivosti, než liknavosti.

5) Sklizeň přijde

To, že zlo dosud zapleveluje dobré Boží stvoření nás zneklidňuje a někdy až děsí. Kdosi však poznamenal, že křesťané se někdy tolik diví nad zlem kolem sebe, až to vypadá, že neví, že žijí v porušeném světě. Zlo by nás nemělo překvapovat, když podle Bible víme, že „svět ... ve zlém leží“ (1J 5,19 -K-). A přece nás zlo někdy zaráží svou děsivostí či naopak nenápadnou lstivostí.

Ovšem jen do času. Jednou přijde sklizeň: „*Žeň je skonání věku a ženci jsou andělé. Tak jako se tedy sbírá plevel a pálí ohněm, tak bude i při skonání věku. Syn člověka pošle své anděly, ti vyberou z jeho království každé pohoršení a každého, kdo se dopouští nepravosti, a hodí je do ohnivě pece; tam bude pláč a skřípění zubů. Tehdy spravedliví zazáří jako slunce v království svého Otce. Kdo má uši, slyš!*“ (v. 39-43).

To, co zde, na zemi, jako obilí a plevel rostlo vedle sebe a dělalo nám těžkou hlavu, tak nezůstane navěky. Obojí bude rozděleno. Důležité je, tím, kdo od sebe oddělí dobré od zlého, spravedlivé od nespravedlivého, bude sám Bůh. Ne člověk. Lidé se někdy rádi pasují do role soudců. Často tak ale činí ukvapeně, či přímo perverzně. Vzpomeňme jen kastovnictví v totalitních režimech nacismu a komunismu. Kudy zde vedla ona čára mezi dobrými a zlými? Hruza vzpomínat.

Ale i jako křesťané můžeme být někdy v pokušení vynášet soudy o druhých lidech. Jistě, Bible nás nevede k lhostejnosti vůči zlu. Mít možnost zakročit proti zlu a neudělat to je hřích. Ale před čím bible varuje je stavět se do rolí soudců, případně i mstitelů. Zde platí slovo ap. Pavla: „*Nevyslovujte proto soudy předčasně, dokud Pán nepřijde. On vynese na světlo to, co je skryto ve tmě, a zjeví záměry srdcí*“ (1K 4,5), nebo slova Páně: „*Nesud'te, abyste nebyli souzeni*“ (Mt 7,1). Nebo jiné slovo Pavlovo: „*Nechtějte sami odplácet, milovaní, ale nechte místo pro Boží soud, neboť je psáno: Mně patří pomsta, já odplatím, praví Pán*“ (Ř 12,19).

Zlu se jistě máme vzpírat, je-li to v naší moci. Od toho jsou tu také soudy, policie, armády, věznice. Ale nestavme se nikdy do svrchované Boží soudcovské role, která by chtěla rozhodovat s konečnou platností, o věčném údělu lidí, o jejich spáse či zavržení. To nám nenáleží. To je Boží věc.

Pokud se do této role pasovali lidé, byli většinou ovládnáni duchovní pýchou: My jsme ti spravedliví a proto můžeme spatra zavrňovat ty pod námi (problém farizeů – „...*chátra, která nezná zákon - kletba na ně!*“ /J 7,49/) Kdykoli bychom byli v pokušení nad někým definitivně lámat hůl, připomeňme si pokorně slova Ježíšova: „*Kdo z vás je bez hříchů, první hod' ... kamenem!*“ (J 8,7).

Bůh sám se při konečné žni postará o oddělení plevele od obilí. Pleveli je obrazně řečeno ponechán palčivý úděl daleko od Boha a jeho slávy. Ti, kdo jsou obilím, zazáří jako slunce v království Boha Otce.

Závěr

Často býváme v pokušení škatulkovat si druhé lidi. Jedny zařadíme mezi oblíbené, druhé mezi neoblíbené. To ještě není takový problém. Horší to je, když nad druhými vyslovujeme své konečné soudy, kdy druhé zatracujeme. Třeba jsou zlí, ale i pro ně bychom měli uchovat naději, že i oni mohou dospět k pokání. A pokud ne, nebuďme tím vyděšeni a netrpělivi. Bůh spravedlivě rozsoudí vše a každému se dostane odplaty za to, jak se k Bohu a jeho nabídnuté pomoci v Ježíši Kristu postaví. Nesud'me druhé, ale sami sebe zkoumejme, zda žijeme opravdu z Boha, z víry v Krista, z lásky a naděje. Ospravedlnění před Bohem budeme tehdy, když dokážeme soudit sami sebe, ne ty druhé.

5.12.2010 M. Žemlička